

Insatser för regional utveckling

i Ånge kommun 2023–2025

Innehåll

INLEDNING	3
OMRÅDEN INOM REGIONAL UTVECKLING	3
NÄRINGS- OCH FÖRETAGSLIVSUTVECKLING	3
KOMPETENS- OCH KUNSKAPSFÖRSÖRJNING	4
KULTUR OCH KREATIV SEKTOR	4
FOLKHÄLSA	4
INFRASTRUKTUR OCH KOLLEKTIVTRAFIK	5
SAMHÄLLSOMSTÄLLNING OCH MILJÖ	5
ANALYS OCH STATISTIK	5
LOKALA EXEMPEL	6
BREDBANDSUTBYGGNAD/FÖRETAGSSTÖD	6
VÄTGASSATSNING	6
MITTSTRÅKET	7
REGIONAL TRANSPORTINFRASTRUKTUR	9
SIFFROR: UTVECKLING I ÅNGE KOMMUN	9
FÖRETAGSFRÄMJANDE INSATSER GENOM ALMI	9
FÖRETAGSSTÖD	10
STÖD INOM KULTUROMRÅDET	11
BILAGOR	12

INLEDNING

Region Västernorrland (i texten även RVN) arbetar för en hållbar och långsiktig utveckling i hela länet. Genom samarbete med kommuner, företag, civilsamhälle och statliga myndigheter bidrar regionen bland annat till tillväxt, bättre folkhälsa, starkare kompetensförsörjning och ett rikt kulturliv.

Arbetet utgår från den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och omfattar områden som näringsliv och innovation, utbildning, kultur, folkhälsa, infrastruktur, samhällsomställning och miljö. Insatserna genomförs i nära samverkan med kommunerna och anpassas efter lokala behov och förutsättningar. Genom regionala samverkansrådet samordnas arbetet med att ta fram, genomföra och följa upp regionala utvecklingsstrategin, där fokus ligger på lärande, dialog och gemensam kraftsamling mot målen.

En del av detta arbete är också påverkansarbetet, som samlas i Påverkansagendan för Västernorrland. Agendan pekar ut de områden och sakfrågor som är gemensamma för länets bästa – och där påverkan behöver ske med samlad kraft. Inom dessa prioriterade frågor ska Västernorrland aktivt bidra till att forma och påverka politiska beslut på regional, nationell och europeisk nivå, inklusive hur besluten genomförs i praktiken.

För att genomföra uppdraget har RVN avsatt 519 miljoner kronor för 2025. För att nå de högt ställda politiska målen krävs en extern intäktsfinansiering på minst 25 procent under året. Det beräknade finansieringsgapet förväntas i första hand täckas genom statsbidrag till folkbildning och kultur, samt genom särskilda medel inom tillväxtområdet och projektfinansiering. Av de totala medlen fördelar RVN 415 miljoner kronor vidare till externa aktörer i länet, varav cirka 295 miljoner för regional kollektivtrafik, som därmed utgör en viktig del i genomförandet av länets gemensamma utveckling.

OMRÅDEN INOM REGIONAL UTVECKLING

NÄRINGSLIVSUTVECKLING

Regionen främjar länets näringslivsutveckling genom projekt- och företagsstöd, bland annat via de så kallade 1:1-medlen och olika EU-program. 1:1-medlen är statliga pengar som RVN kan dela ut till företag och projekt för att stärka näringslivet och skapa fler jobb. Tillsammans med aktörer som Almi, BizMaker och Coompanion erbjuds rådgivning, finansiering och etableringsfrämjande insatser.

Det pågår ett kontinuerligt arbete för att utveckla servicen på landsbygden - till exempel genom stöd till lokala butiker.

RVN arbetar tillsammans med kommunerna för att utveckla besöksnäringen i hela länet. Genom att använda data och kunskap får kommunerna bättre stöd i sitt arbete med lokala strategier och besöksmål.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Kompetensförsörjningen är en central fråga i hela länet. Genom länets kompetensråd samarbetar regionen med kommuner, myndigheter och utbildningsaktörer för att stärka matchningen på arbetsmarknaden. Regionen medverkar även i initiativ som projektet Grön horisont. Det handlar om att utveckla lärcentrum så att fler kan utbilda sig där de bor, genom samarbete mellan arbetsliv, kommuner, regionen och lärosäten för att skapa utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov.

Tillsammans med Föreningen yrkeshögskolorna i Västernorrland och Kommunförbundet Västernorrland verkar regionen för ett utbildningsutbud som motsvarar arbetslivets behov.

Region Västernorrland och Mittuniversitetet har ett långsiktigt partnerskap som fokuserar på forskning, kompetensförsörjning och livslångt lärande. Samarbetet omfattar även verksamhetsförlagd utbildning inom hälso- och sjukvården samt gemensamma insatser inom digitalisering och regional utveckling.

De regionägda folkhögskolorna; Hola, Ålsta och Örnsköldsvik, bidrar till länets kompetensförsörjning genom att erbjuda mötesplatser, kurser och folkbildande verksamhet som stärker människors möjligheter till arbete och vidare studier.

KULTUR OCH KREATIV SEKTOR

Region Västernorrland har ett brett uppdrag inom kultur och kreativ sektor. Genom Scenkonst Västernorrland, Filmfond Västernorrland, Västernorrlands museum, regionbiblioteket och samarbeten med studieförbund, kulturföreningar och konstaktörer bidrar regionen till ett levande kulturliv i hela länet – både i stad och på landsbygd. Regionen medfinansierar även utvecklingsprojekt med regionmedel.

Regionbiblioteket stöttar kommunernas bibliotek och driver gemensamma initiativ som e-litteratursamverkan och den regionala litteraturfestivalen Mittlitt, som lyfter fram författare och berättelser från Västernorrland.

Länets nätverk kulturforum samordnar arbetet med den regionala kulturplanen och fördelningen av statliga medel, omkring 50 miljoner kronor per år, och regionala medel. Regionen tar också ansvar för att stärka kulturverksamheterna när statliga resurser inte räcker till, så att kulturen kan fortsätta utvecklas och vara tillgänglig för alla.

FOLKHÄLSA

Region Västernorrland samordnar det strategiska folkhälsoarbetet i länet och tar just nu fram en gemensam folkhälsostrategi tillsammans med kommunerna.

Genom länets sex samordningsförbund samarbetar regionen med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt länets kommuner i gemensamma initiativ som stärker psykisk hälsa, delaktighet och social hållbarhet. Samarbete sker också mellan RVN och RFSU Västernorrland.

Region Västernorrland finansierar även utvecklingsinsatser och projekt inom folkhälsa, och ger årligt stöd till RF-SISU Västernorrland för att fler barn och unga ska kunna delta i föreningslivet.

Jämställdhetsarbetet drivs tillsammans genom länets jämställdhetsstrategi och regionen samverkar även i det brottsförebyggande arbetet, för att skapa trygga och jämlika samhällen i hela länet.

INFRASTRUKTUR OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Region Västernorrland samordnar arbetet med infrastruktur och transportplanering i nära samverkan med länets kommuner. Genom Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län, KTM, så stärks arbets- och studiependlingen i länet. Planeringen framåt omfattar inköp av 20 nya tåg – både för att ersätta äldre fordon och öka kapaciteten i den regionala tågtrafiken.

RVN samarbetar med Norrtåg genom att vara en av de ekonomiskt ansvariga ägarna till Norrtåg AB, som driver den regionala tågtrafiken i de fyra nordligaste länen.

Regionen deltar också i större satsningar som Nya Ostkustbanan AB, projektet Botniska korridoren och i avtalssamverkan kring Mittstråket, satsningar som tillsammans verkar för att förbättra tillgängligheten, bidra till ett mer hållbart resande och stärka länets konkurrenskraft på lång sikt.

SAMHÄLLSOMSTÄLLNING OCH MILJÖ

RVN driver tillsammans med kommunerna utvecklingsprojekt för hållbar samhällsomställning, där projekten HSO (Hållbar samhällsomställning) och SAM (Stärkt attraktionskraft och mottagningskapacitet) är två exempel. Dessa projekt fokuserar på klimatanpassning, energiomställning och hållbar samhällsplanering.

Miljö-, energi- och klimatarbetet drivs i samverkan med kommunerna och genom Energikontoret Västernorrland, som erbjuder stöd i frågor som rör energiomställning och klimatanpassning och som även driver projekt i länet.

ANALYS OCH STATISTIK

Regionen tillhandahåller analyser och statistik som stöd för kommunernas planering och beslutsfattande. Data om befolkning, sysselsättning, företagande och besöksnäring görs tillgänglig via Analysportal Norr (analysportalnorr.se) ett gemensamt initiativ mellan de fyra nordligaste regionerna. Syftet är att stärka det faktabaserade utvecklingsarbetet i hela Norrland.

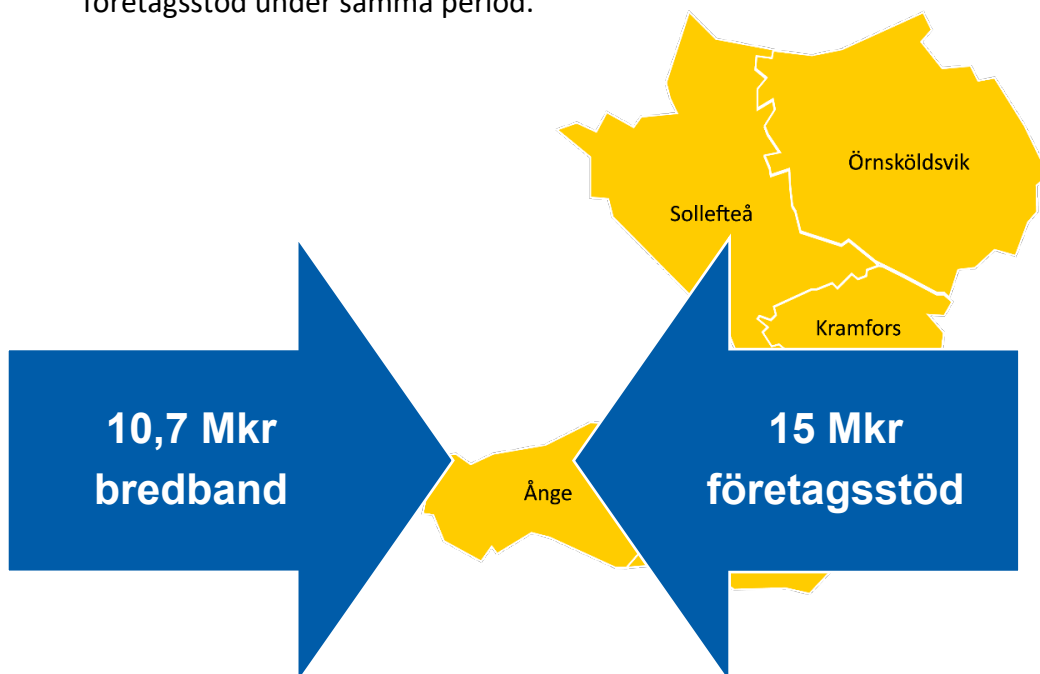
Exempel på användning:

- Arbetsmarknad och konjunktur: Månadsvisa rapporter ger aktuella data för länets och kommunernas arbetsmarknad.
- Pendling: Årliga uppdateringar visar pendlingsmönster och sysselsättning, som stöd i lokal planering och trafikdialoger.

LOKALA EXEMPEL

BREDBANDSUTBYGGNAD/FÖRETAGSSTÖD

Tillgång till bredband är en viktig förutsättning för att kunna leva och bo i hela regionen. Ånge Kommun har fått stora belopp beviljade för utbyggnad av ortssammanbindande bredband, under perioden 2023 – 2025, cirka 10,7 miljoner kronor. Samtidigt har företag i Ånge kommun fått 15 miljoner kronor i företagsstöd under samma period.

Ånge kommun har beviljats 10,7 Mkr i bredbandsstöd och 15 Mkr i företagsstöd under perioden 2023–2025.

VÄTGASSATSNING

Region Västernorrland har arbetat nära Ånge i deras satsning på vätgasbaserade industrier och industriell symbios. Region Västernorrland har bland annat tagit initiativ till och delfinansierat en resa till Hydrogen week i Bryssel, där en delegation från Ånge kommun och Ångebaserade företag fick möjlighet att delta och träffa intressenter och affärspartners. Region Västernorrland deltar även tillsammans med Ånge i ett Interreg projekt (Unlock) kopplat till näringslivs- och policyutveckling inom vätgasområdet.

Mittstråket har sedan länge varit ett av Västernorrlands prioriterade transportstråk. Målsättningen är att länka samman människor, företag och samhällen längs Mittstråket genom utvecklad transportinfrastruktur. Region Västernorrland är drivande i Partnerskap Mittstråket som finns mellan grannregion och kommuner och samverkan sker med Trafikverket om successiva förbättringar i väg- och järnvägsinfrastrukturen. Partnerskapet formulerar gemensamma mål för Mittstråkets utveckling och bidrar till att Mittstråket synliggörs i ett nationellt och ur ett EU-perspektiv. Partnerskapet tar initiativ till genomförandeprojekt, framtagande av underlag och påverkansinsatser. Ett exempel är Projekt Mittstråket 2.0 som finansieras av EU-medel, regionala utvecklingsmedel och Trafikverkets nationella anslag. Projektet pågår 2023–2027 och har en budget på 285 miljoner kronor. Projekt Mittstråket 2.0 genomför investeringar på Mittbanan som medför ökad kapacitet förbättrad redundans samt minskade restider. Åtgärder som är viktiga för godstrafiken och för att kunna utveckla regiontågstrafiken.

Trafiksäkerhet höjs genom att ett antal osäkra plankorsningar förbättras eller byggs bort. Projektet innehåller även insatser som ska bidra till göra Mittbanan mer attraktiv för gods- och persontransporter, till exempel arrangeras dialogsamtal mellan godsaktörer samt utredningar kring bytespunkter och mobilitetstjänster. Bytespunktsutredningen kommer att utgöra underlag för framtida investeringsbeslut för åtgärder på stationerna längs Mittbanan som innebär ökad trygghet och tillgänglighet för resenärerna.

YH SCENTEKNIKER VID ÅLSTA FOLKHÖGSKOLA

Myndigheten för Yrkehögskolan finansierar yrkehögskoleutbildningen Scentekniker och huvudman för utbildningen är Ålsta folkhögskola i Fränsta. Scenteknikeryrket i Norrland står inom de närmsta fem åren inför ett högt antal pensionsavgångar och behovet är därför stort att utbilda och rekrytera ny personal. Alla regionala scenkonstverksamheter från Gävle till Kiruna står bakom utbildningen och kursen genomförs i mycket nära samverkan med Scenkonst Västernorrland AB som både bidrar i undervisningen och med LIA platser (lärande i arbete). Kursdeltagarna kunde våren 2025 praktisera under Melodifestivalsturnén vilket är tämligen unikt. YH-utbildningen ska under året utvecklas mot en mer flexibel studieform för att bredda deltagarunderlaget.

REGIONAL TRANSPORTINFRASTRUKTUR

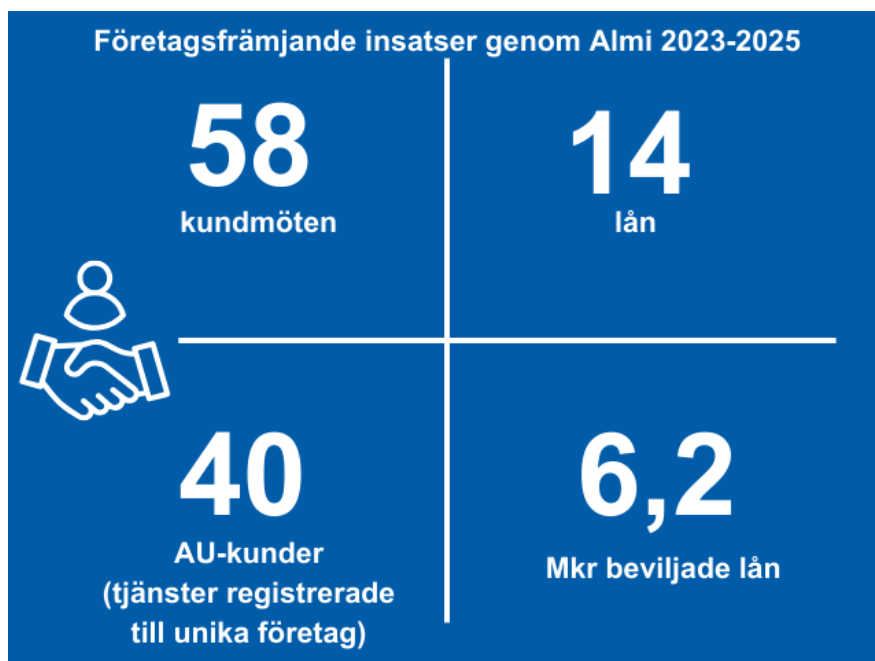
Under de senaste åren har det genomförts och planeras även för framtida satsningar inom transportinfrastruktur med fokus på trafiksäkerhet, tillgänglighet och hållbara resor inom Ånge kommun. Ett prioriterat område är åtgärder för säkrare sidoområden, där väg 83 mellan Alby och E14 vid Näset är aktuell och föreslås ingå i den regionala länsplanen för 2026–2037. Under samma planperiod finns även möjligheter till ytterligare åtgärder genom länsplanens potter, exempelvis för regionala kollektivtrafikanläggningar.

Bland genomförda och pågående insatser finns gång- och cykelväg i Fränsta samt timlashållplats vid Ålsta folkhögskola (2025), plankorsningsåtgärder längs Mittbanan mellan Ånge och Sundsvall (2022–2024) samt kommunal medfinansiering till flera gång- och cykelvägar, bland annat Mårtensvägen i Fränsta (2024) och i anslutning till nya förskoleområden (2022–2023). Tidigare satsningar omfattar även bygdeväg och bro över Ljungan i Torpshammar (2023) samt gång- och cykelvägar i Östavall (2022) och Ljungaverk (2021).

SIFFROR: UTVECKLING I ÅNGE KOMMUN

FÖRETAGSFRÄMJANDE INSATSER GENOM ALMI

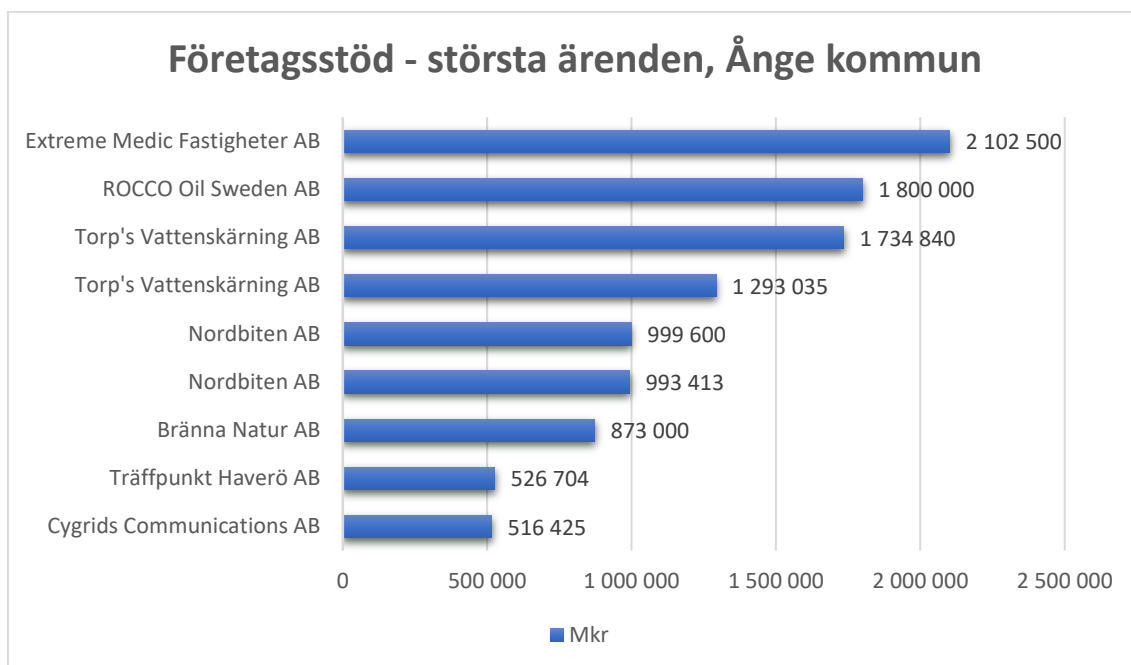
Almi Mitt ägs av Region Västernorrland, Region Jämtland Härjedalen och staten. Almi erbjuder lån, ägarkapital och rådgivning till små och medelstora företag för att främja tillväxt och utveckling i regionen. Genom sitt arbete kompletterar Almi privata finansiella aktörer och bidrar till företagets affärsutveckling och hållbarhetsarbete. Se figur för statistik över Almi Mitts verksamhet i Ånge kommun 2023–2025.

Almi Mitt bidrar till företagens affärsutveckling i Ånge kommun genom olika stödinsatser.

FÖRETAGSSTÖD

Genom olika typer av företagsstöd bidrar RVN till en hållbar regional utveckling och tillväxt. Ett exempel på stöd är generellt investeringsstöd. Stödet riktas till små och medelstora företag i hela länet och kan beviljas till investeringar som maskiner, inventarier, byggnationer, produktutveckling, kompetensutveckling och marknadsföring. Diagrammet nedan visar de största ärenden som hanterats inom företagsstöd för Ånge kommun under perioden 2023–2025, där generellt investeringsstöd ingår.

Diagrammet visar de största utbetalda företagsstöden i Ånge kommun under perioden 2023–2025.

STÖD INOM KULTUROMRÅDET

RVN stödjer ett brett kulturliv i länet, bland annat genom projekt-/verksamhetsstöd. Se exempel på insatser nedan.

Exempel på utvecklingsinsatser i Ånge kommun inom kulturområdet.

Mottagare av projekt och verksamhetsstöd 2023 2025	Stöd i kr
2023	
Folk flute academy	25 000
Konstnärligt residens	30 000
2024	
Folk flute academy	25 000
Konstnärligt residens	30 000
2025	
Folk flute academy	30 000
Konstnärligt residens	30 000
Visioner, samverkanssatsning, gestaltad livsmiljö	100 000
	270 000

Exempel på stöd i Ånge kommun inom kulturområdet.

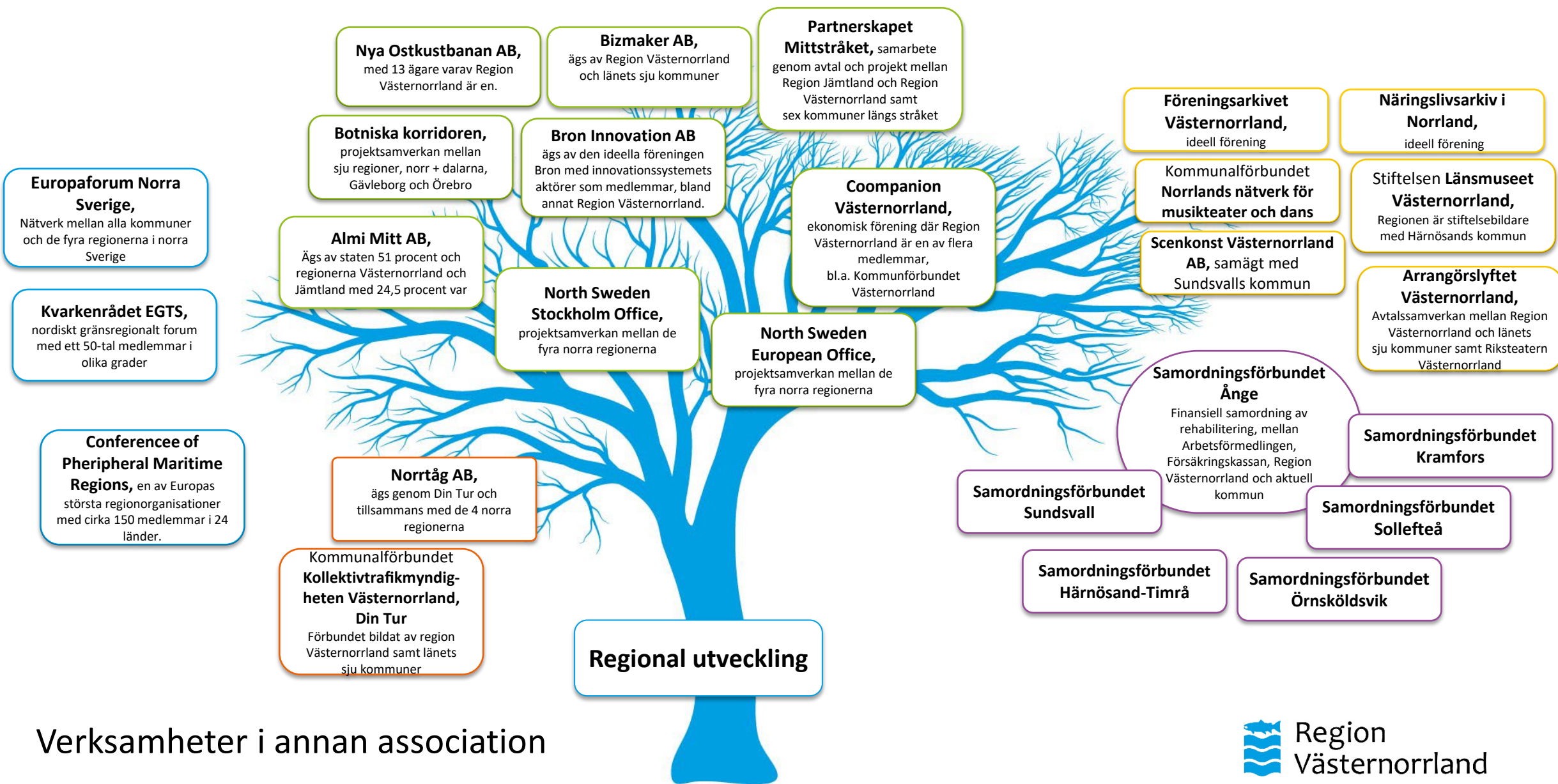
AVSLUTNING

Region Västernorrlands arbete i Ånge spänner över flera områden – från näringsliv, kompetensförsörjning och kultur till folkhälsa, infrastruktur, samhällsomställning och miljö. Genom nära samverkan med kommunen skapas konkreta effekter som stärker den lokala utvecklingen och invånarnas livskvalitet.

Exempelvis har företagsstöd, kulturverksamhet, filmproduktion, folkhälsoprojekt och infrastrukturesatsningar haft inverkan i kommunen. Rapporten visar hur de regionala insatserna bidrar till en sammanhållen, långsiktig och hållbar utveckling i Ånge kommun.

BILAGOR

Bilaga Organisationsträd, visar verksamheter som drivs i annan association.

Verksamheter i annan association